

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

EFTERSLÆGTSELSKABETS
SKOLE.

1893.

EFTERRETNINGER

OM

EFTERSLÆGTSELSKABETS SKOLE

FOR

SKOLEAARET 1892—93.

VED

F. Bokkenheuser.

KJØBENHAVN.

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER).

1893.

Tale

i

Selskabet for Efterslægten

paa dets Stiftelsesdag den 4de Marts 1893

af

Pastor Juul Bondo.

Ærede Forsamling! Mine unge Venner!

Det er paa Opfordring, jeg tager Ordet ved denne Fest, som Selskabet for Efterslægten efter Sædvane lader afholde paa sin Stiftelsesdag. Jeg modtog gerne Opfordringen, dels fordi jeg som Direktør er knyttet til en Skole, der er opstaaet paa samme Tid og af de samme Bestræbelser, nemlig «Det søsterlige Velgørenheds Selskab»s Skole for Piger, dels fordi Skolen i det hele taget danner er betydningsfuldt Led i ethvert Menneskes Liv, og man derfor aldrig taber Interessen for den. Dog tiltror jeg mig ikke at kunne fremføre nye Tanker, som ikke tidligere ere udtalte paa dette Sted; thi det kan ikke være andet, naar der hvert Aar i en lang Aarrække skal tales tildels under samme Forhold og om de samme Ting, end at, hvad der bliver fremført, paa en eller anden Maade maa være sagt tilforn af en eller flere af de mange, der her have taget Ordet. Men jeg vil da trøste mig med, hvad en af vore udmærkede Mænd har kaldet «Gentagelsens Hemmelighed». I Tillid til den vil jeg vedblive at tale, i Tillid til den haaber jeg, at den ærede Forsamling vil laane Øre dertil.

Naar man kommer noget frem i Livets Alder, i hvad man kalder Manddomsalderen, kan man ikke lade være ofte at tænke tilbage paa de svundne Dage. Da ville Tankerne med Glæde dvæle ved de gode og lyse Minder, men man vil ogsaa med Sorg tænke paa, hvor

meget der er syndet, hvor meget der er talet, som burde være usagt, hvor meget der er handlet, som burde være usket, og paa den anden Side, at der er overset og undladt meget, som burde være udrettet. Og naar man nu overvejer dette, da melder den Tanke sig af sig selv: «Hvis jeg nu kunde leve mit Liv om igen, saa skulde det alt sammen blive anderledes». Selv om det nu lod sig gøre, vilde der fremkomme det samme Resultat; kun vilde det blive andre Ting, hvori der blev fejlet, andet, der blev undladt. Thi et Menneske kan ikke undlade at synde, at gribe fejl i Livet og at lade Op-gaver ligge, som burde være tagne op. Der er kun En, Vor Herre Jesus Christus, om hvem det kan siges: «Han har ikke gjort Synd, og der er ikke funden Svig i hans Mund». (1 Pet. 2. 22). Nej! at ville leve Livet om igen, det hører hjemme i Tankeeksperimenternes Rige, men hvad der hører Virkeligheden til, hvad der kan være til Nytte og Velsignelse for de unge, er at minde dem om at benytte den kostbare Tid, som ikke mere vender tilbage i dette Liv og under disse Forhold. Selve Skolens Navn minder jo om, at den vil arbejde for den kommende Slægt, og dette kan blandt andet ske derved, at man fortæller den om sine egne Erfaringer, at man, saavidt det staar i Ens Magt, kundgør den, hvad der bør undlades, og hvad der bør efterstræbes.

«Kundskab er Magt», hedder det, og det er tilstrækkelig bleven godtgjort ved Erfaringen. Det viser sig i alle Livets Forhold, baade paa Aandens og Haandens Omraader. Gælder det at deltage i Statens Styrelse, at føre an i Krig og i Fred, saa er Kundskab Magt. Vil man være med iblandt dem, der gaa foran paa Kunstens, Industriens og Handelens Omraader, saa er Kundskab Magt. Er Talen om at dyrke Mark og Skov, at drive sit Haandværk, at styre Skibet i den rette Kurs, saa gælder det, at Kundskab er Magt. Saa-

ledes har det altid været, men det er i endnu højere Grad Tilfældet i vore Dage end i tidligere Tider. Jo stærkere Konkurrencen bliver, jo haardere Kampen for Existensen, jo bedre maa man være rustet for at bestaa i Kampen, og Kundskab er et godt Vaaben. Friheden har ført med sig, at der kræves mere Interesse af den enkelte for Statens og alle offentlige Sager, som ogsaa, at almindelig menneskelig Dannelse har bredt sig ind til videre Lag i Folket.

Hvor mange Mennesker hører man ikke senere i Livet beklage sig over, at Betydningen heraf for sent er gaaet op for dem. Thi i Skoletiden er der den bedste Lejlighed til at erhverve sig Kundskaber, da er alt, jo ligesom lagt til Rette derfor.

Hvad man har erhvervet i Skolen, kan der senere bygges videre paa. Derimod er det langt vanskeligere i en senere Alder at erhverve sig Kundskaber og saaledes oprette det forsømte.

Enhver Dreng, der første Gang føres til Skolen, er optagen af det Fremskridt i Livet, som dette betegner; man siger med en vis Stolthed til de mindre undrende Sødskende: «Nu gaar jeg i Skole, men hvad det egentlig er, ere I for smaa til at forstaa nu». Man er optaget af Nyhedens Interesse. Men snart begynder Skolens Tugt og Lektierne, der skulle læres til hver Dag, at ligge som en Byrde paa os, og det staar os slet ikke saa klart, at Kundskab er Magt. Den synes os undertiden at være opfundet i den udtrykkelige Hensigt, at plage Drengene dermed. Desto nødvendiggere er det, at det i den tidlige Alder bliver gjort tydeligt for os, at Kundskab er Magt.

Men denne Magt maa erhverves ved Arbejde, ved Flid og Udholdenhed. Thi al Kundskab er jo i Virkeligheden opsparet Arbejde, der er erhvervet gennem mange Menneskers, mange Slægters vedholdende Gransken og Undersøgelse. Det gaar ikke med den aandelige

Arv som med den legemlige, at den uden egen Medvirkning falder i nogens Lod. Sundhed, Styrke og Rigdom kunne blive lagte i vore Hænder, men ethvert aandeligt Eje skal erhverves af os selv gennem Arbejde, Flid og Udholdenhed. Det gaar ikke med det som i Æventyret, hvor Aladdin griber alle tre Pommerantser, der kastes i Grams, først de to med Hænderne, og dernæst, da de andre Drengene holde hans Hænder, falder den tredje i hans Turban. Men hvad der saaledes er kommet dumpende ned til os, kan ogsaa let sættes til igen, saadan som det jo ogsaa gik med Aladdin, der glemte Lampen, der havde bragt ham Lykken, saa den igen faldt i Troldmandens Haand. Kundskaben kan ikke saaledes arves eller falde ned til os, den maa vi lidt efter lidt optage i os, forarbejde i vore Tanker og gøre den til vort eget aandelige Eje, ligesom Bien, der flittig sværmer fra Blomst til Blomst, tager til sig de Stoffer, den kan bruge, og forarbejder dem, indtil de blive til Honning. Og hvad der saaledes er vundet ved Arbejde kan ikke letsindigt sættes til igen, det bliver ved at være vort Eje. Saa bliver det en anden Opgave for Skolen, at gøre selve Arbejdet kært for os, saa det kan fange vor Villie og vor Interesse.

Kundskab er Magt, men Kundskab er ikke alt. Det er nemlig ikke nok, at Livet bliver saa dygtigt, det maa ogsaa blive saa godt og lykkeligt, som det kan blive. Kundskab kan vel være os til stor Nytte i alle jordiske Forhold, men dermed er ikke alt givet, thi der er dybere og større Længsler i et Menneskehjærte, end at æde og drikke og tjene Penge. Denne Verden kan ikke stille Hjærtets Længsler eller mætte dets Hunger, men det er, som Augustin siger: «Du har skabt os til Dig, og vort Hjærte er uroligt, indtil det finder Hvile i Dig». Kun i Troen paa og Livet med Gud finder Hjærtet Hvile, bliver det bedre og lykkeligere. At Kundskab ikke er alt, ligger

ogsaa i det gamle Ord: «Den, som forøger sin Kundskab, forøger sin Smerte». (Præd. 1. 18). Og det, forholder sig jo vistnok saaledes. Jo mere et Menneske lærer sig selv at kende, jo mere forøger han sin Smerte. Han finder i sig en Mængde Lyster og Tilbøjeligheder, ofte vanskelige at bekæmpe, der have bragt saa mange i Fordærvelse, der lokke og drage, men hvis man følger dem, slappe og fortære vor Kraft. Han finder i sig en Fornuft, der gjerne vil raade alt mellem Himmel og Jord, der begærer at udgranske alle Hemmeligheder, men hvert Øjeblik støder mod Grænser, den ikke kan overstige, saa den ofte maa sige med Filosofen: «Det eneste, jeg ved, er, at jeg intet ved». Han finder en Villie, der stadig fatter Beslutninger, men ikke faar dem udført, fordi den saa hurtig slappes igen som Buens Stræng, naar Pilen er udskudt. Han føler saa ofte, hvorledes Egenkjærligheden lurar bag alle hans Handlinger, selv naar han tænker at udrette det gode og gøre vel imod andre. Men en saadan Kundskab til vort eget Hjærte, forøger vor Smerte. Det samme viser sig, naar vi trænge ind i Menneskeslægtens Historie. Det er vel sandt, vi træffe mangan stor og lysende Bedrift, som vi med Ærefrygt bøje os for, vi træffe Mennesker, der have udrettet saa meget, at Virkningerne af deres Liv et naaet til senere Slægter. Men betragte vi Historien i det hele og store, da taler den om Undertrykkelse, Svig, Vold og Mord, da er der utallige andre Ting end Abels Blod, der raabe til Himlen om Hævn; da se vi de største Stæder og Riger falde sammen, just som de have naat Magtens Tinde, se Mænd, hvem Lykken har føjet, gribe fejl og ødelægge alt, netop naar alt ligesom var lagt tilrette for dem, som f. Ex. Napoleon den Store.

Betragte vi Naturen, da viser den os megen Skønhed og Ynde, hvorover vi med Rette kunne glæde os, men

den kan ogsaa være voldsom og ustyrlig, naar det buldrer og larmer i dens Indre, naar Solen svider Landene ud som Ørkener, eller Isens knugende Magt bringer alt til at stivne og dø». Tager man en Haandfuld Jord i sin Haand, da tale de brækkede Vinger og Ben af Insekterne til os, om hvorledes der strides og kæmpes.

Ved at betragte alt dette, er der Mennesker, der ere komne til den Anskuelse, at Livet er en stor Lidelse, og Mennesket er den ulykkeligste af alle Skabninger, fordi det forstaar sin Lidelse.

Ved kun et erhverve Kundskab til denne Verden og leve for den, er der i vor Tid fremkommet, hvad man med et betegnende Navn har kaldet «Haabløse Slægter», fordi der er saa megen Ungdom, der med sine matte Øjne og klamme Hænder vidner om, at her er intet at haabe paa.

Men at anse Livet for en Lidelse, at være en haabløs Slægt, det gør ikke Livet godt eller lykkeligt, saaledes som det er Meningen dermed. Ungdommen skal være som Knoppen, i hvilken der er meget, der gærer og stræber efter Livet, men i hvilken der ogsaa er Haab om, at der kan udfoldes Skønhed og Frugt.

Og derfor mene vi, at Kundskab vel er en Magt, men den er ikke alt. Skal Ungdommen oplæres til at blive god og lykkelig, maa der føjes et andet til, Ærefrygten for og Troen paa Christi Evangelium.

Til Slutning ville vi da hævde, at «Herrens Frygt er Visdoms Begyndelse». (Ordsprog 1. 7.). I alle Ting maa man tage det rette Udgangspunkt; det gælder ogsaa ved Kundskabs Erhvervelse. Skal den ikke blot være en Magt for os i denne Verden, men ogsaa hjælpe os frem paa Vejen til den hinsidige, fuldkomne Verden, skal den virkelig gøre os bedre og lykkeligere, da maa den begynde med Herrens Frygt, saa maa vi se alt som

udgaaet fra hans Haand, der igen styrer alt saaledes, at det kan vende tilbage til ham.

Tage vi dette Udgangspunkt, og da betragte Verden, og hvad der bevæger sig i den, vil meget opfylde os med Beundring og Glæde, og hvad der maatte bedrøve og nedtrykke os, vil blive forsonet i Christi Evangelium. Betragte vi nu Himlen med alle dens lysende Kloder, saa «forkynde Himlene Guds Ære og den udstrakte Befæstning hans Hænders Gerning». (Ps. 19. 2). Naar Geografien beskriver os Jordens Lande og Have, dens Bjerger og dens Dale, bliver det endnu vældigere og mærkeligere derved, at det er Gud, der har skabt dem.

Matematikken og Fysikken stadfæste hans Befaling om, at vi skulle gøre os Jorden underdanig. Historien fortæller os vel om megen Svig, Undertrykkelse og Vold, men igennem det altsammen se vi Herrens Haand, der vil opdrage Folkeslagene og rense dem ved Evangeliet.

Om Christus er der skrevet, at i ham er al Visdoms og Kundskabs Skatte skjulte. (Coll. 2. 3). Det vil først sige os, at der er givet os en Forstaaelse af Verden, en Mening med Livet og et Maal for det. Men dernæst vil det lægge os paa Sinde, at hvad der skal vindes fra ham, maa arbejdes op fra det skjulte ved Undervisning, ved Opdragelse, ved at tage den Kamp op med vort eget syndige Hjærte, som han selv foreskriver os. Saa ligger da her en stor og ansvarsfuld Gerning for Skolen, idet den ikke blot skal undervise sine Disciple og fylde dem med Kundskaber, men ogsaa skal opdrage dem til at tage det rette Udgangspunkt og bruge, hvad der er erhvervet, paa den rette Maade. Saa vil det Arbejde, Skolen maa kræve, blive fuldt af Glæde og Velsignelse, saavel for Læreren som for Disciplen, og slaa det fast for alle, at Skolen er en Skole for Livet.

Saa velsigne Gud denne Skole og dens Gerning i bestandigt rigere Maal, han lette Ansvaret for dem, der

skulle undervise og opdrage, han gøre Arbejdet til en Glæde for dem, der skulle erhverve sig Kundskab ved Udholdenhed og Flid. Han lade der udvikles en Ungdom, der kan blive dygtige og agtede Borgere i Staten, give et godt Eksempel for nye kommende Slægter og tjene Herren i Ydmyghed og Tro.

Bestyrelsen har endelig bedet mig om paa dens Vegne at rette en hjertelig Tak til Hr. Etatsraad Brix, der i over 40 Aar har ledet denne Skole. Fra en ringe Begyndelse har han bragt den op til at være en af Hovedstadens største og mest ansete Skoler. Fra Bestyrelsen, Lærerne og Disciplene har han modtaget mange Beviser paa Taknemmelighed og Kjærlighed. Vi ville ønske ham, at han maa faa en rolig og fredelig Livsaften, velsignet af Gud.

Skole-Efterretninger.

Ved Udgangen af Aaret 1892 fratraadte Etatsraad C. C. Brix efter eget Ønske sin Stilling som Bestyrer af Efterslægtsselskabets Skole, for hvilken han har staaet i Spidsen i over 41 Aar. Hans Navn er knyttet til Skolens Historie, og de mange Hundreder af Disciple, der ere spredte over hele Riget, vide, hvad de skyldte ham fra deres Barndom af, ikke blot med Hensyn til Kundskab; de mange Lærere, som have virket under hans Vejledning, og som nu for en stor Del ere Embedsmænd og Skolebestyrere trindt om i Landet, mindes med Taknemmelighed den Uddannelse, han har givet dem, og et Udtryk for den Hengivenhed, saavel Disciple som Lærere have næret for ham, er synlig i det Billede af ham, der er indlemmet i Skolens Samling, hvor han har fundet Plads blandt Mænd som Storm og Tode.

Det er ikke Stedet i et Skoleprogram at skrive Etatsraad Brix's Biografi, men Skolen sender ham hermed de hjærteligste og bedste Ønsker for de kommende Aar, ligesom den ogsaa er forvissat om, at Etatsraaden vil bevare sin Interesse usvækket for den gamle Skole, som han har ofret sit bedste Arbejde.

I Skoleaarets Løb har Skolen mistet sine to ældste Lærere; den 22de November 1892 døde Professor Christian Vilhelm Hass Agerskov og den 28de Marts 1893 Cand. phil. Knud Haste Leisner.

Skønt Professor Agerskov var 30 Aar gammel, da han blev ansat ved Skolen, vedblev han dog med en i Forhold til hans Alder beundringsværdig Energi at under vise til det sidste, i alt i 53 Aar. Agerskov blev aldrig træt af at arbejde, han elskede sin Gerning og kunde ikke undvære Skolen. Han levede et lykkeligt Liv, af holdt af alle, der kom i Berøring med ham, ung med de unge lige til sine sidste Dage. Vi mindes ham alle med Taknemmelighed og Hengivenhed for hans opofrende Venskab.

Knud Leisner var en af Efterslægtens trofaste Sønner. Selv har han faaet sin Barndoms Uddannelse i Skolen, og i 42 Aar har han virket som Lærer ved den. Han levede et stille, fordringsfrit Liv, men ofrede Skolen og dens Disciple hele sin Kærlighed og Interesse. Faa vare som han bevandrede i Skolens Historie; det var hans Stolthed at kunne tælle sig selv blandt dens Disciple, men hans Beskedenhed forbød ham at regne sig blandt de bedste og dygtigste af dem; blandt disse have alle andre sat ham. Han var en kundskabsrig Mand og en nobel, elskværdig Personlighed.

I Overensstemmelse med det af Ministeriet meddelte Skema afholdtes Skolens Eksamen i 1892 paa de dertil bestemte Dage. Opgaverne til de skriftlige Prøver vare følgende:

1. Afgangseksamen for Studerende.

a) fælles.

1. Udarbejdelse i Modersmaalet (fri Opgave).

Hvilke Virkninger kan Civilisationens Udbredelse til vilde Folkeslag have paa disse?

2. Udarbejdelse i Modersmaalet (bunden Opgave).

Munkevæsenets Udvikling og historiske Betydning.

b) særlige for den sproglig-historiske Retning.

1. Fransk Stil.

Efter Nederlaget ved Granson var Hertug Karl den Dristige syg af Sorg og Skam i Lausanne ved Genfersøen, hvor han havde taget Ophold for at ordne sin Hær paa ny¹). Han kom sig imidlertid, og hans Nedslagenhed gav Plads for en feberagtig Virksomhed, saa at han snart atter kunde rykke i Marken og lægge sig for²) Byen Murten³). I denne lille Fæstning,

der var et Slags Forværk⁴⁾ for Bern, havde 1600 Bernere indesluttet sig, bestemte paa at holde Stand, indtil Kantonernes Hær kunde komme dem til Hjælp. Uagtet Fjenden stormede flere Gange, svigtede den lille Besætning ikke sit Ord. Næppe var den tredie Storm afslaaet, førend Svejtserhæren kom til Syne paa Højderne, som beherske Sletten ved Murten. Der var mere end 13,000 Fodfolk og 4000 Ryttere. Denne Gang modtog Burgunderne Angrebet i deres Forskansninger og forsvarede sig der med Kraft. Især voldte Artilleriet, som Hertugen havde skabt sig paany⁵⁾ ved at smelte Kirkeklokkerne, Svejtserne store Tab. Allerede begyndte Karl at haabe paa et Omslag af Lykken, da der opstod en stor Forvirring midt i Lejren. Svejtsernes Fortrop havde omgaaet den og var trængt derind bagfra. Det lykkedes nu Svejtsernes Hovedstyrke at overskride Lejrvolden⁶⁾ i Fronten og at bemægtige sig Kanonerne. Burgunderhæren blev tilintetgjort. Hertugen banede sig Vej i Spidsen for en lille Rytterafdeling og naaede tilbage til Genfersøens Bredder.

¹⁾ ordne paany = reformer.   ²⁾ lægge sig for = mettre le siège devant.   ³⁾ Murten = Morat.   ⁴⁾ Forværk = avant-poste.   ⁵⁾ skabe paany = refaire.   ⁶⁾ Volden = l'enceinte.

Tallene skrives med Bogstaver.

2. Latinsk Version.

Paucis diebus postquam reges captivi Perseus et Gentius Romam adducti erant, Aemilius Paulus adverso Tiberi ad urbem est subvectus, completis ripis obviam effusa multitudine; nec multo post L. Anicius et Cn. Octavius praetores classe sua advecti. Tribus iis omnibus decretus est a senatu triumphus, mandatumque Q. Cassio praetori, cum tribunis plebis ageret, ut rogationem ad plebem ferrent, ut iis, quo die urbem trium-

phantes inveherentur, imperium esset. Nec de duorum praetorum triumpho dubitatum est; sed Paulum, cui ipsi quoque se comparare erubuissent, carpsit invidia, quae media fere non tangit, ad summa tendit. Antiqua disciplina milites habuerat; de praeda parcius, quam speraverant, dederat nihil relicturis, si aviditati indulgeretur, quod in aerarium deferret. Itaque Macedonicus exercitus iratus imperatori suo erat; et Servius Sulpicius Galba, qui tribunus militum in Macedonia fuerat, privatim Paulo inimicus milites stimulabat: «Imperiosum ducem et malignum¹⁾ antiquando rogationem, quae de triumpho ejus ferretur, ulciscerentur; plebem urbanam secuturam esse militum judicia. Pecuniam illum militibus non dare potuisse: militem ei honorem non dare posse. Ne speraret ibi fructum gratiae, ubi non meruisset».

Deinde cum tribuni in Capitolio eam rogationem ferrent, et, ut in re minime dubia, haud quisquam ad dicendum procederet, Galba repente processit et a tribunis postulavit, ut quoniam hora jam octava diei esset sibi quoque integro die opus esset ad demonstrandum, cur Paulum plebs non juberet triumphare, in posterum diem rem differrent. Cum tribuni eum dicere eo die, si quid vellet, juberent, in noctem rem dicendo extraxit, cum acerrime in Paulum inveheretur et plebem militesque adversus eum incitaret. Ira incensi postero die Capitolium compleverunt; sed cum primae tribus in suffragium missae rogationem antiquarent, concursus in Capitolium principum civitatis factus est, indignum facinus esse clamitantium, Paulum tanti belli victorem despoliari triumpho. Tandem, hoc tumultu sedato, M. Servilius consularis a tribunis petere, ut de integro eam rem agerent dicendique sibi ad populum potestatem facerent. Quod cum tribuni, victi auctoritatibus principum, fecissent, M. Servilius egregia oratione Pauli merita tantis extulit laudibus, ut popu-

lum irae suae paeniteret, omnesque tribus rogationem juberent.

¹⁾ malignus = karrig.

c) særlig for den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

1. Beregnings-Opgave.

Arealet af et konveks Trapez er 581,267, en af de ikke parallelle Sider 27,614, en af Diagonalerne 35,208, og dennes Vinkel med de parallelle Sider $31^\circ 19' 14''$. Beregn Sider og Vinkler i Trapezet.

2. Aritmetik.

1. Hvilke Værdier kan y have, naar Rødderne i den kvadratiske Ligning

$$yx^2 + (2y + 3)x + 2y - 1 = 0$$

skulle være reelle?

Løses Ligningen med Hensyn til y , faar man en Brøk. Hvilken er den største, og hvilken den mindste Værdi, som denne Brøk kan faa, naar x kan være et hvilket som helst positivt eller negativt Tal? Hvor stor maa x være, naar y skal have den ene eller den anden af disse Værdier? Endelig spørges der om, for hvilke Værdier af x den nævnte Brøk bliver Nul, positiv, negativ?

2. Find x af Ligningen

$$tg x + tg 2x + tg 3x = 0.$$

3. Hvilke fælles Faktorer kunne $x + y$ og $x - y$ have, naar x og y ere indbyrdes primiske, og for hvilke Værdier af de indbyrdes primiske Tal x og y bliver $x^2 - y^2$ et Kvadrat?

3. Projektionstegning.

En Plan er given ved sine Spor, to Punkter i Planen ved deres Projektioner.

Tegn Projektionerne af et regelmæssigt Tetraeder, der har en Sideflade i Planen, en af denne Sideflades Vinkelspidser i det ene givne Punkt, og dens Centrum i det andet Punkt.

Ved Optrækningen tænkes den givne Plan at være gennemsigtig. — De givne Linier og Punkter maa ikke indtage særegne Stillinger mod Projektionsplanen.

4. Geometri.

1. I en given Trekant skal der indskrives en anden, hvis Sider to og to danne lige store Vinkler med den Side i den givne, der indeholder deres Skæringspunkt.

2. En ret Vinkels Ben tangere en given Parabel. Bevis, at den Linie, der forbinder Røringspunkterne, gaar gennem et fast Punkt, og find det geometriske Sted for Vinklens Toppunkt.

3. I en firesidet Pyramide $O-ABCD$ ere a, b, c, d Midtpunkterne af OA, OB o. s. v., m, n, p, q Midtpunkterne af AB, BC, CD og DA . En Prismatoide har Endefladerne $abcd$ og mpq , medens Sidefladerne bestemmes ved den brudte Linie $aqpd$ . . . . Hvor stort er Prismatoidens Volumen i Forhold til Pyramidens?

2. Almindelig Forberedelseseksamen og 4de Klasses Hovedeksamen.

1. Dansk Stil.

Livsskildring af en af Danmarks mest bekendte Mænd.

2. Latinsk Stil (4de Klasse).

I den første puniske Krig satte Konsulerne Regulus og Vulso over til Afrika og indtog kort Tid derefter

Byen Clupea. Ved Fjendernes Ankomst blev Karthaginienserne saa forfærdede, at de næsten intet gjorde, der kunde være til Skade¹⁾ for Romerne. Derfor bemægtigede disse sig et stort Bytte, og alt, hvad de toge, gemte²⁾ de i Clupea. Medens dette foregik, besluttede Senatet, at den ene af Konsulerne skulde vende hjem til Italien og den anden forblive i Afrika. Saaledes skete det, at Regulus blev efterladt i Fjendernes Land. Mod ham sendte Karthaginienserne en Hær, og de vare overbeviste om, at Fjenderne enten vilde blive jagne ud af Landet eller gaa til Grunde; men Regulus slog dem og rykkede frem mod deres By. Da sendte de, berøvede den største Del af deres Tropper og plagede³⁾ af Sult, Gesandter for at underhandle om Fred. De haarde Betingelser, som Regulus stillede⁴⁾, bevægede Karthaginienserne til at sætte Lacedæmonieren Xanthippus over en ny Hær. Han viste sig Karthaginiensernes Tillid værdig; thi den romerske Hær blev fuldstændig slaaet, og mange Soldater tillige med Anføreren blev fangne.

¹⁾ Skade = detrimentum.   ²⁾ gemmer = depono.   ³⁾ plager = conficio.   ⁴⁾ stiller = fero.

3. Engelsk Version (almindelig Forberedelseseksamen).

The town-gate had just been opened, when a traveller came riding on a white horse, with a coal-black poodle¹⁾ bounding and barking joyfully before him. The rider was a merchant. The roads he travelled were not always safe; so he carried a pair of pistols in his holsters²⁾, and always had his faithful dog with him; and he would rather have lost a great deal of money than have lost it. Yet by a sad mistake he became its murderer.

In the middle of a wood the dog suddenly began to bark and look up steadily at its master. The latter

turned his horse round, but saw nothing. The dog kept on barking, and at last threw itself before the horse, barking louder and behaving more strangely than ever, so that its master at last thought that the poor dog had gone mad. In his fear, and with the greatest sorrow, he took out one of his pistols and fired it at the dog. It fell, and its master rode sadly on.

In the next village, when he stopped to feed his horse, he suddenly noticed that he had lost his money-bag³⁾. The thought at once struck him that the dog had acted so strangely to let him know that he had dropped it. Without delay he again mounted and rode back. He found the place where the poor creature had been shot, but it was no more there; only a pool⁴⁾ of blood on the road showed where it had been wounded, and drops of blood stained⁵⁾ the road back from the place. Following this track, he soon found his bag, and beside it the dying dog. The faithful animal knew its master, crawled to his feet, and died.

1) poodle, Pudel.   2) holster, Pistolhylster.   3) bag,
Pose.   4) pool, Pøl.   5) to stain, at plette.

4. Aritmetik.

1. Reducer

$$\frac{\sqrt[4]{27} - \sqrt[4]{8}}{\sqrt[4]{3} - \sqrt[4]{2}} - \frac{\sqrt[4]{27} + \sqrt[4]{8}}{\sqrt[4]{3} + \sqrt[4]{2}}.$$

2. To Cyklister køre fra Kjøbenhavn til Sorø [10 Mil]. Den ene kører $\frac{1}{2}$ Mil mere i Timen end den anden og bruger derfor 1 Time mindre til hele Turen. Hvor mange Mil i Timen kører hver Cyklist?

3. Et vist Tal er deleligt baade med 196241 og med 330013; er det ogsaa deleligt med de to Tals Produkt?

5. Geometri.

1. En Cirkel rører de to Sider i en Trekant og skærer den tredje. De Vinkler i Trekanten, der ligge ved denne Side, ere henholdsvis 25° og 75° , og den Cirkelbue, der ligger uden for Trekanten, er 100° . Hvor store ere de tre andre Cirkelbuers Gradeantal?

2. Den ene Vinkel i en Trekant er 120° , og Længderne af de Sider, der indeslutte Vinklen, ere henholdsvis 1 og $\sqrt{3}$. Find Trekantens Areal.

3. Konstruer et Trapez, som kan indskrives i en Cirkel, af en af de Sider, som ikke ere parallelle, en af de parallelle Sider og disses Afstand (Højden).

6. Praktisk Regning (almindelig Forberedelseseksamen).

1. I en Alder af 14 Aar arvede A 103508 Kr. De bleve indbetalte i Overformynderiet, hvor de bleve forrentede med 4 pro Cent pro anno; og først da A blev 25 Aar gammel, fik han Kapitalen med Renter og Rentes Rente udbetalt.

For 47970 Kr. købte han nu Statsobligationer, som han betalte med $97\frac{1}{2}$ pro Cent af den paalydende Værdi, og hvoraf den aarlige Rente var $3\frac{1}{2}$ pro Cent.

Med Resten af Pengene begyndte han en Forretning, men da den gav $6\frac{1}{4}$ pro Cents Tab hvert Aar, hævede han den efter 8 Aars Forløb og anbragte de tiloversblevne Penge saaledes, at de gav ham $3\frac{4}{5}$ pro Cent i aarlig Rente.

Hvor Stor en Sum fik han nu i aarlig Rente af hele sin Formue?

2. En Købmand sendte 8 Kasser med 250 Æg i hver Kasse til England. Han havde gennemsnitlig givet 72 Øre for hver Snes Æg, og Omkostningerne ved Forsendelsen beløb sig til ialt $17\frac{1}{2}$ pro Cent af Indkøbsprisen. I England viste det sig, at nogle af Æggene

vare revnede; for dem betaltes der kun 2 sh. pr. Hundrede, medens de øvrige solgtes til en Pris af 6 sh. for hvert Hundrede. Hvor mange revnede Æg var der, naar Købmandens Fortjeneste blev 20 pro Cent af hans samlede Udgifter?

18 Kr. = 20 sh.

I Bedømmelsen af Prøverne deltog som af Ministeriet beskikkede Censorer:

Ved Afgangseksamen for Studerende.

- I Dansk og Oldnordisk: Hr. Dr. Kaalund.
- Fransk: Hr. Adjunkt Zerlang.
- Tysk: Hr. Professor Paludan.
- Historie: Hr. Skoledirektør N. Bache.
- Latin: Hr. Rektor Koefoed.
- Græsk: Hr. Dr. Kinch.
- Naturlære, sprgl.: Hr. Cand. mag. Barmwater.
- Matematik: Hr. Dr. Crone.
- Naturlære, mat.: Hr. Overlærer Petersen.

Ved 4de Klasses Hovedeksamen.

- I Latin: Hr. Dr. Kinch.
- Naturhistorie: Hr. Dr. V. A. Poulsen.
- Matematik: Hr. Cand. mag. Barmwater.

Ved Almindelig Forberedelseseksamen.

- I Dansk: Hr. Professor Paludan.
- Engelsk: Hr. Oberstlieutenant Bærentzen.
- Fransk: Hr. Adjunkt Zerlang.
- Historie: Hr. Skoledirektør N. Bache.
- Geografi: Hr. Proprietær Ingerslev.
- Naturlære: Hr. Cand. polyt. Østrup.
- Matematik: Hr. Cand. mag. Barmwater.

Følgende Disciple underkastede sig

Afgangseksamen for Studerende.

Buus, V. M. E., Søn af afd. Landmand B.
 Christensen, J. C., Søn af afd. Lærer C.
 Ewald, O. T. C., Søn af afd. Kapitain E.
 Glincke, H. G. J., Søn af Hr. Teaterdirektør G.
 Hartvig, G., Søn af afd. Grosserer H.
 Kjerrumgaard, J. T., Søn af Hr. Fuldmægtig K.
 Klein, H. V. G. S., Søn af Hr. Fabrikant K.
 Köhl, E. H., Søn af Hr. Redaktør K.
 Olsen, O. F., Søn af Hr. Lotterikollektør O.
 Saunte, O. P. H., Søn af Hr. Grosserer S.
 Wandrup, H. C., Søn af afd. Bogholder W.

4de Klases Hovedeksamen.

Abrahams, N. C. L., Søn af Hr. Sproglærer A.
 Christensen, N. G., Søn af Hr. Bogbinder C.
 Esmarch, H. C., Søn af Hr. Grosserer E.
 Gelardi, E. O. C. C., Søn af Hr. Vand- og Gasmester G.
 Giese, E. A., Søn af Hr. Boghandler G.
 Hansen, A. O. B., Søn af Hr. Partikulier H.
 Hansen, H. R. G., Søn af Hr. Røgmand H.
 Johannesson, L. S., Søn af Hr. Grosserer J.
 Jørgensen, E. T., Søn af afd. Urtekrammer J.
 Olsen, P. C., Søn af Hr. Lotterikollektør O.
 Staffeldt, C. B., Søn af Hr. Assistent S.
 Torp, C. A. P., Søn af Hr. Prokurator T.

Almindelig Forberedelseseksamen.

Abel, A. G., Søn af Hr. Kontorbestyrer A.
 Andersen, A. C., Søn af Hr. Kornhandler A.
 Buchardt, J. F., Søn af Hr. Husejer B.
 Gliemann, H., Søn af afd. Postmester G.

Afgangseksamen fo

	Dansk Stil fri Opgave.	Dansk Stil bunden Opgave.	Dansk (mundtlig) og Old- nordisk	Fransk.	Tysk.	Historie.	Latin (skriftlig).	Latin (mundtlig i det laeste
Buus, V. M. E.	g. +	g. +	mg.	g +	g.	mg. +	mg. ÷	g. +
Christensen, J. C.	tg. +	tg.	g +	mdl.	mg. ÷	mg. ÷	g. ÷	mg. ÷
Ewald, O. T. C.	mg. ÷	mg.	mg.	mg. +	mg. +	mg. +	"	"
Glincke, H. G. J.	g. ÷	g. ÷	g. ÷	mg. ÷	g. +	g. +	g.	g. +
Hartvig, G.	g. ÷	tg. +	mg. ÷	g. +	g. +	g.	tg.	mg. +
Kjerrumgaard, J. T.	tg. +	tg. +	tg. +	tg. +	g.	mg. ÷	mdl. +	g.
Klein, H. V. G. S.	g.	g. +	g. ÷	tg. +	mg.	mg. +	g.	mdl. +
Kühl, E. H.	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	mg. +	ug ÷	mg. ÷	ug.
Olsen, O. F.	g.	g. +	mg.	g. ÷	g.	mg. +	g. +	mg.
Saunte, O. P. H.	g. +	g. +	mg. ÷	mg.	mg. ÷	mg. +	mg.	mg. +
Wandrup, H. C.	g. +	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	mg.	mg.	g. +	mg. +

Hansen, C., Søn af Hr. Restauratør H.
 Hertz, R., Søn af Hr. Guldsmedemester H.
 Jørgensen, A. J., Søn af Hr. Sagfører J.
 Jørgensen, C. A. C., Søn af Hr. Stabssergent J.
 Petersen, C. J., Søn af Hr. Restauratør P.
 Schmidt, O. N. L., Søn af Hr. Fuldmægtig S.
 Zester, E. R., Søn af Hr. Tandlæge Z.

tuderende Juni—Juli 1892.

Latin (mundtlig) ikke læst.	Græsk.	Naturlære.	Aritmetik (skriftlig).	Aritmetik (mundtlig).	Geometri (skriftlig).	Geometri (mundtlig).	Mekanisk Fysik med Optik	Kemisk Fysik med Astronomi og Meteorologi.	Points.	Hovedkarakter.
mg. ÷	ug. ÷	mg. ÷	"	"	"	"	"	"	89	1ste Karakter.
g. +	mg.	mg. +	"	"	"	"	"	"	51	3die —
"	"	"	g.	mg. ÷	ug. ÷	mg. +	g.	g. ÷	92	1ste —
g. +	tg. +	g. ÷	"	"	"	"	"	"	65	2den —
mg. ÷	mg. ÷	g. +	"	"	"	"	"	"	72	2den —
g. +	g.	g.	"	"	"	"	"	"	51	3die —
g. ÷	tg. +	g. +	"	"	"	"	"	"	55	3die —
mg. ÷	mg. +	mg.	"	"	"	"	"	"	98	1ste —
ug. +	mg. ÷	mg. +	"	"	"	"	"	"	87	1ste —
mg.	mg.	g. +	"	"	"	"	"	"	94	1ste —
mg. ÷	mg.	mg.	"	"	"	"	"	"	93	1ste —

4de Klases Hovedexamen 1892.

	Dansk Stil.	Tysk.	Fransk.	Latin.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Aritmetik.	Geometri.	Græsk.	Naturlære.	Points i det hele.	Points i Afslutningsfagene.
Abrahams, N. C. L.	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.÷	ug.÷	ug.÷	ug.	ug.	ug.÷	"	86	39
Christensen, M. G.	mg.	ug.÷	ug.	mg.÷	mg.÷	ug.÷	mg.+	ug.÷	mg.	ug.÷	"	79	37
Esmarch, H. C. .	mg.÷	mg.	mg.	tg.	ug.÷	ug.÷	mg.÷	mg.	ug.÷	"	ug.÷	66	23
Gelardi, E. O. C. C.	ug.÷	mg.÷	mg.÷	tg.+	mg.+	g.+	mg.	mg.	ug.	g.+	"	66	34
Giese, E. A. . . .	g.+	mg.	mg.	mdl.+	ug.	ug.	g.+	g.÷	mg.+	"	ug.÷	51	"
Hansen, A. O. B. .	g.+	mg.÷	g.+	g.	mg.	g.	mg.÷	g.	g.	g.+	"	62	28
Hansen, H. R. G. .	g.	mg.+	g.+	mg.÷	mg.÷	g.+	mg.	g.	mg.+	mg.+	"	69	32
Johannesson, L. S.	mg.÷	mg.+	mg.÷	g.÷	mg.+	ug.÷	mg.	ug.÷	ug.÷	"	ug.÷	72	29
Jørgensen, E. T. .	g.	ug.÷	mg.÷	g.÷	mg.	ug.÷	ug.÷	mg.÷	mg.	mg.	"	69	36
Olsen, P. C. . . .	g.+	mg.+	mg.	g.+	mg.÷	mg.+	mg.÷	g.+	mg.	mg.	"	71	34
Staffeldt, C. B. . .	mg.	ug.	ug.÷	mg.	ug.	ug.	ug.÷	mg.	g.+	ug.÷	"	81	36
Torp, C. A. P. . . .	mg.÷	mg.+	g.+	mg.	ug.÷	ug.	mg.+	g.÷	g.÷	mg.+	"	71	30

Almindelig Forberedelsesexamen 1892.

	Mundtlig Dansk.	Skriftlig Dansk.	Skriftl. og mundtlig Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Natur- historie.	Natur- lære.	Geometri skriftlig og mundtlig.	Regning.	Aritmetik skriftlig og mundtlig.	Orden med de skriftl. Arbejder.	Points.
Abel, A. G.	tg. +	g. ÷	g. +	g.	g.	g. ÷	g. +	g.	g.	mdl. +	mdl.	tg. +	mg.	50½
Andersen, A. C. .	mg. ÷	mg. ÷	g.	tg.	g. ÷	mg. ÷	g. +	mg. ÷	g. +	mg. ÷	tg. ÷	g.	ug.	81½
Buchardt, J. F. . .	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	g. +	mg. ÷	ug. ÷	g. ÷	mg.	mg.	101½
Gliemann, H. . . .	mg.	g.	g. +	mg. +	"	tg. +	tg.	mg. +	tg.	mg. ÷	g.	ug.	g. +	79½
Hansen, C.	mg. ÷	ug. ÷	mg.	mg.	mg.	mg. ÷	mg.	mg. ÷	g. +	ug.	mg. ÷	mg.	mg. +	110
Hertz, R.	mg. ÷	g. +	mg. +	mg. ÷	mg. ÷	mg.	mg.	g. ÷	ug. ÷	g.	g. ÷	g.	mg.	97½
Jørgensen, A. J. .	mg. +	mg.	ug. ÷	mg.	mg. +	mg. +	mg.	g.	ug.	ug.	ug.	mg. +	ug.	117
Jørgensen, C. A. C.	g.	g.	mg. ÷	g. +	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	tg. ÷	g. ÷	g.	g.	g. +	mg. +	83½
Petersen, C. J. . .	ug. ÷	g. ÷	mg. ÷	g.	g. +	mdl. +	tg. ÷	tg. +	mg. ÷	mg.	tg. ÷	g.	mg. ÷	65½
Schmidt, O. N. L.	g. +	mg. ÷	g. +	g.	"	g. +	g. +	ug. ÷	mg. ÷	mg. +	mg.	mg.	mg.	94
Zester, E. R. . . .	g.	g. +	mg.	g. +	mg. ÷	tg. +	g. ÷	g. +	tg. ÷	g.	ug.	mg.	mg.	84½

Udsigt over, hvad der er læst i det forløbne Skoleaar.

Underklasserne.

Forberedelsesklasse a og b.

(1ste og 2den Underklasse).

Dansk. Eleverne ere indøvede i at tale højt og tydeligt og i Indenadslæsning. De ere delte i flere Partier; de videstkomne have læst Schneekloths danske Læsebog 1ste Del, de yngre Schneekloths A. B. C. Ved Samtale om Indholdet af det læste har Læreren søgt at bringe Eleverne til en rigtig Opfattelse og til med egne Ord at gengive det læste. Samtale om forskellige Dyrs Liv og Betydning, om de vigtigste Træer i Skov og Have, Forholdene paa Land og i By, de forskellige Haandværker, for en Del knyttet til Pfeiffers Vægttavler. De letfatteliggste Fortællinger fra Bibelhistorien ere fortalte; enkelte Morgensange sungne.

Regning. Tallæsning. Øvelse i at behandle Tallene. Hovedregning. Eleverne ere delte i flere Partier. De fleste have læst Addition og Subtraktion. De øvrige beskæftige sig endnu med Begyndelsesgrundene.

Skrivning. Ældste Afdeling: Sammenskrift med latinske Bogstaver; for de øvrige har Undervisningen været indskrænket til de første Begyndelsesgrunde og enkelte Bogstaver, i den første Tid paa Tavle, senere i Bog.

Klassen har ialt 24 Timer om Ugen, hvoraf 6 anvendes til Skrivning, 2 til Gymnastik og de øvrige til

Fortælling, Indenadslæsning og Regning. Eleverne ere adskilte fra den øvrige Skole og ere stedse under Opsyn af en Lærer.

6te Klasse a og b.

(3die Underklasse).

For at optages i sjette Klasse maa Eleven have fyldt sit 7de Aar og nogenlunde opnaaet Færdighed i at skrive Bogstaverne.

Dansk. Schneekloths danske Læsebog 2den Afdeling, benyttet til Øvelse i Indenadslæsning, Samtale om Indholdet, Genfortælling og Stavning. Af Digtene ere flere lærte udenad. To Timer ugentlig ere anvendte til at fortælle og genfortælle bibelske Historier og nordiske Sagn. Øvelser i at skrive Diktatstile ere begyndte.

Geografi. Danmarks Geografi alene efter Kort. De første geografiske Begreber ere bibragte ved, at man gaar ud fra de daglige Omgivelser eller fra Forhold, der ere Eleverne bekendte. Efterat de vigtigste Gader, Pladser, Bygninger o. s. v. i København ere opfriskede i Elevernes Hukommelse, gaar man over til Københavns Omgivelser og kommer derved til at omtale Agerdyrking, Kvægavl, Fiskeri, Forskellen paa Beskæftigelserne i Byen og paa Landet, en Købstads og en Landsbys forskellige Udseende o. s. v. Dernæst ere Landets forskellige Dele, deres Natur og Udseende, Havets Indskæringer, de vigtigste Byer o. s. v. nærmere omtalte under stadig Paaavisning af Naturens Indflydelse paa Menneskenes Beskæftigelse. Eleverne gøres bekendte med Kortet, der tydeliggøres dem ved Tegning af Kort over Stuen, Legepladsen o. s. v.

Naturhistorie. De vigtigste og mest karakteristiske Repræsentanter for Pattedyr- og Fugleklassen. Der er ikke benyttet nogen Lærebog; men Læreren har

ved Fremvisning og Beskrivelse af Hovedrepræsentanterne for de forskellige Pattedyr- og Fugleordener fornemmelig lagt Vægt paa at vække og udvikle Disciplenes Sans for Dyrenes ydre Former og øve dem i at beskrive deres Udseende. Dertil er knyttet en kort Beskrivelse af Dyrenes Liv og mest fremtrædende Egenskaber.

Regning. De fire Regningsarter i ubenævnte hele Tal. Hovedregning.

Skrivning. I det første Halvaar beskæftiges Eleverne med Indøvelse af Alfabetet i begge Skrifter. De finkeste øves dernæst i Sammenskrift efter foreskrevne Ord.

5te Klasse a og b.

(4de Underklasse).

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 2den Afdeling. Fem Timer ugentlig ere anvendte til Oplæsning, Stavning og Samtale om Indholdet, samt til at øve Eleverne i at finde Subjekt og Prædikat og i at kende de vigtigste Taledede. Tre Timer ere brugte til at nedskrive efter Diktat 6 à 8 Linier, der i Forvejen ere gennemstavede. Nogle Digte ere lærte udenad.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 1ste Afdeling.

Geografi. De almindelige geografiske Kundskaber ere fastslaaede under mundtlige Øvelser, ligesom Eleverne have lært at finde sig til Rette paa Kortet. Dahlbergs Geografi for Begyndere: fra Danmark til Italien.

Religion. Det gamle Testamente efter Balslevs Bibelhistorie; Luthers lille Katekismus: de ti Bud, Trosartiklerne og Fadervor uden Forklaring; nogle Salmer.

Naturhistorie. Berg: Dyrerigets Naturhistorie, Pattedyr og Fugle til Hønsfuglene. Eleverne ere øvede i at beskrive Eksemplarer af foreviste Dyr og i at paa-vise deres karakteristiske Kendetegn og Skelnemærker.

Tillige ere de gjorte bekendte med Dyrenes Levemaade og Opholdssteder.

Regning. De fire Regningsarter i benævnte Tal. Hovedregning to Timer om Ugen.

Tegning paa Tavle af retlinede Figurer efter Fortegning paa Klassetavlen og efter Janniches Vejledning 1ste og 2det Hefte.

Skrivning. Øvelse i Sammenskrift, dels efter Forskrift, dels efter trykte Bøger.

Gymnastik og Sang.

4de Klasse a og b.

(5te Underklasse).

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 3dje Afdeling, benyttet til Øvelse i Oplæsning, Analyse og Genfortælling; nogle Digte lærte udenad. I Grammatik (uden trykt Bog) Sætningslæren, Taledelene, deres vigtigste Inddelinger og Former. To Timer ugentlig Øvelse i at skrive efter Diktat.

Tysk. Kaper og Simonsens Læsebog for Begyndere S. 1—45 samt nogle Digte. Det læste er omhyggelig repeteret og paa forskellig Maade indøvet. Af Grammatik er det vigtigste af Formlæren gennemgaaet.

Engelsk. Listovs Ledetraed anden Afdeling, Stykke 1—66; de danske Stykker ere skrevne. Tillægget benyttet til Øvelse paa Skolen.

Historie. Efter Kofods Fragmentarhistorie: Oldtidens Historie indtil Kejserne efter August.

Geografi. Dahlbergs Geografi for Begyndere: fra Tyskland Bogen ud. Samme Princip som i femte Klasse. Til Beskrivelse af den fysiske Beskaffenhed er knyttet Angivelse af Landenes Hovedprodukter og de sig dertil sluttende Beskæftigelser. Eleverne ere stadig øvede i at finde sig til Rette paa de store Væggekort.

Religion. Det nye Testamente efter Balslevs Bibelhistorie. Luthers lille Katekismus: de ti Bud. Nogle Salmer.

Naturhistorie. Efter Berg: Fugle, Krybdyr, Fisk og Padder. Undervisningen er stadig knyttet til Fremvisning af Naturgenstande eller Afbildninger, saaledes, at Eleverne ere øvede i selv at faa Øje for og indprente sig Forskelligheder og Ligheder mellem de forskellige Dyreformer, og Bogen er kun benyttet som Støttepunkt for det paa denne Maade lærte.

Regning. De fire Regningsarter med hele og brudne Tal; Regning paa Klassetavlen og Hovedregning.

Tegning. Janniches Vejledning, 2det og 3die Hefte.

Skrivning, dels efter Forskrift, dels efter Diktat i linierede Bøger.

Gymnastik og Sang.

3die Klasse a og b.

(6te Underklasse).

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 4de Afdeling, benyttet til Øvelse i Oplæsning, Analyse og Genfortælling. Bojesens danske Sproglære med Forbigaaelse af de fleste Anmærkninger. Et Par Digte ere lærte udenad. Ugentlig en Diktatstil.

Tysk. Kaper og Simonsens Læsebog for Begyndere S. 45—96. Alle Gloser læste. De 10 første Sider af Mittenzwey's Ekko I. Substantivernes Deklination, Hjælpeverbernes og de svage Verbers Konjugation efter N. S. Andersens tyske Grammatik for Begyndere.

Fransk. Jung: Fransk Elementarbog 1—35. Af sammenhængende Læsning «Petit Claus et grand Claus». I Grammatik er indøvet Hjælpeverberne og de regelmæssige Konjugationer.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 2den Afdeling fra S. 56—109 og den tilsvarende Del af Tillægget. De danske Stykker benyttede til Øvelse i Oversættelse fra Dansk til Engelsk. Under Læsningen ere de vigtigste Dele af Formlæren indøvede.

Historie. Oldtidens Historie fra Borgerkrigenes Begyndelse, Middelalderen — efter Kofods Fragmentarhistorie. Særlig Vægt er lagt paa Nordens Historie; enkelte Partier af Bogen ere forbigaaede.

Geografi. Asien, Afrika, Amerika og Australien gennemgaaet efter Granzows Geografi Nr. 3. Eleverne ere vænnede til efter Væggekortet at beskrive Høj- og Lavlandets og derved tillige Vandsystemets Fordeling; der lægges fornemmelig Vægt paa den Indflydelse, de fysiske og klimatiske Forhold have paa Vegetationen og paa Menneskenes Beskæftigelser.

Religion. Balslevs Katekismus: 1ste og 2den Trosartikel. Det gamle Testaments Bibelhistorie efter Balslev, med Udvidelser. Nogle Salmer.

Naturhistorie. Leddyr og Bløddyr, Dyrenes indre Bygning, de vigtigste Organer og deres Virkemaade fremhævet.

Regning. I Begyndelsen af Skoleaaret er Brækregning repeteret; senere er gennemgaaet Regula de Tri med hele Tal og Bræk. Indøvelse af Tabel. Idelig Øvelse i Hovedregning.

Geometrisk Tegning. Der er forklaret og tegnet Figurer til de vigtigste Sætninger og Konstruktioner i Jul. Petersens Plangeometri under Afsnittet om Polygoner. Der er lagt Vægt paa at indprente Eleverne de vigtigste Begreber og Betegnelser i Geometrien.

Frihaandstegning. Janniches Vejledning, 3die og 4de Hefte.

Skrivning.

Gymnastik og Sang.

Realklasserne.

2den Klasse.

(1ste Realklasse).

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 5te Afdeling, benyttet til Øvelse i Oplæsning og Analyse. Bojesens Grammatik, ugentlig en Stil, dels efter Diktat, dels Gengivelse af oplæste Stykker.

Tysk. Simonsens Læsebog for Mellemlklasserne, Stykke 1—76; Ekko Stykke 30—46. Efter N. S. Andersens Grammatik: Bøjningslærens Hovedtræk og Præpositionerne.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker, S. 1—37. Jungs Elementarbog S. 35—40, 47—59.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 2den Afdeling, Stykke 110—154. De danske Stykker ere skrevne. Tillægget benyttet til ekstempor. Øvelser.

Historie. Bloch: Den nyere Tids Historie indtil de tre nordiske Riger til 1792.

Geografi. Dahlbergs større Geografi: forfra til Holland.

Religion. Balslevs Katekismus, den tredie Trosartikel. Det nye Testamentes Bibelhistorie efter Balslev med Tilføjelser af Skriften. Nogle Salmer.

Naturhistorie. Den almindelige Botanik efter Strøm. Pattedyr og Fugle til Hønsfuglene efter Fjellstrup.

Matematik. Julius Petersens elementære Plangeometri indtil Afhængighed mellem rette Liniers Længder. I Aritmetik efter Jul. Petersens Rationale Størrelser indtil Polynomiers Division. Skriftlige Opgaver ere regnede hjemme og paa Skolen.

Regning. Repetition af Brøk, Regula de Tri med hele Tal og Brøk, Beregning af simpel Rente, blandede

Opgaver. Regning paa Klasses tavlen og de smaa Tavler. Hjemmeregning.

Geometrisk Tegning. Konstruktioner af kongruente og ligedannede Figurer samt regulære Polygoner, Ovaler og Spiraler.

Frihaandstegning efter Janniches Vejledning 3die Hefte. Enkelte flinkere Elever have begyndt paa Hetsch's store Fortegninger.

Skrivning. Øvelserne fortsættes i ulinierede Bøger efter Forskrift og Diktat.

Gymnastik og Sang.

1ste Klasse.

(2den Realklasse).

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 6te Afdeling, benyttet til Oplæsning og Analyse; gennem Analysen er især Sætningslæren indøvet. Bojesens Grammatik repeteret. En Stil hver anden Uge af beskrivende og fortællende Indhold; af og til en Diktatstil.

Tysk. Simonsens Læsebog for Mellemlasserne Stykke 77—98. Andersens Grammatik. Det vigtigste af Deklinationslæren og Konjugationslæren samt Præpositionerne.

Fransk. Abrahams og Arlaud: franske Læsestykker S. 35—105. Jungs Elementarbog S. 40—47. De i de tidligere Klasser læste danske Stykker repeterede.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 2den Afdeling, Stykke 156 - Bogen ud, og Læsestykker S. 1—55; de danske Stykker skrevne som Stil.

Historie. Bloch: Nordens Historie til 1060, Danmark til 1375 og Norden fra 1523—1792.

Geografi. Efter Dahlbergs større Lærebog:

Amerika og Australien; af Europa: Danmark, den skandinaviske Halvø og England.

Religion. Matthæus' Evangelium. Af Balslevs Katekismus: Sakramenterne.

Naturhistorie. Fra Hønsfuglene til Leddyr. Tokimbladede Planter.

Naturlære. Ellingers Lærebog i Fysik: Ligevægtslæren.

Matematik. Jul. Petersens Geometri indtil «Ligedannede Figurer». Af «Rationale Størrelser»: Polynomiers Division, Potens, Ligninger af første Grad med en og flere ubekendte, Proportioner og Decimalbrøk.

Regning. Repetition af Brøk. Anvendelse af Proportioner (Procentregning, sammensat Regula de Tri, Delingsregning, Blandingsregning og Kæderegning). Jævnlig Hjemmeregning.

Tegning. Frihaandstegning efter Janniches Vejledning, 4de Hefte, Hetsch's store Fortegninger og Helsted's Gibsafstøbninger og Ornamentter. — Projektions-tegning.

Skrivning og Gymnastik.

Øvergangsklassen.

(3die Realklasse).

Dansk. Borchsenius og Winkel-Horns Læsebog. Øvelse i Oplæsning, Analyse og mundtlig Fremstilling. En Del Timer ere anvendte til Oplæsning af Digterværker. Bojesens Grammatik er gennemgaaet. En Stil hver 14de Dag.

Tysk. Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Klasser Side 1—36; 50—59; 109—120; 313—329. Andersens Grammatik.

Fransk. Abrahams og Arlaud: franske Noveller og Fortællinger II. Til Ekstemporallæsning er benyttet

Abrahams og Arlaud: franske Læsestykker for Mellemklasserne. Formlæren efter Jungs Grammatik. Pios franske Ord.

Engelsk. Listovs engelske Læsestykker, 2den Afdeling S. 1—118. Bøjsens engelske Digte S. 1—28. Fra Dansk til Engelsk c. 20 Sider mundtlig og skriftlig efter Listovs Stiløvelser, 2den Afdeling.

Historie. Bloch: Oldtiden og Middelalderen undtagen Norden.

Geografi: Dahlbergs større Geografi: Fra Rusland til Asiens Befolkning.

Naturhistorie. I Zoologi: Leddyr og Bløddyr. Botanik efter Strøm: fra enkimede Planter Bogen ud.

Naturlære. Varmelære, Magnetisme, Elektricitet efter Ellingers Fysik.

Religion. Johannes Evangelium og Apostlenes Gerninger.

Matematik. Jul. Petersens «Rationale Størrelser»: Maal; af «Irrationale Størrelser»: Rod, Ligninger af anden Grad, Rækker. Jul. Petersens Geometri: Indtil Cirkelperiferiens Længde. Opgaver hjemme og paa Skolen.

Regning. Kvadratrod, Kubikrod, Logaritmer og blandede Opgaver efter Bokkenheusers Regnebog for de højere Klasser.

Skrivning og Gymnastik.

Afgangsklassen.

(4de Realklasse).

Dansk. Bojesens Grammatik gennemgaaet. Til Oplæsning og Analyse er for det meste brugt Borchsenius og Winkel-Horns Hovedværker i den danske Litteratur. Gennemsnitlig 3 Stile om Maaneden. Til Eksamen opgives: Jakob von Thyboe og den politiske

Kandestøber. Fiskerne. Kærlighed uden Strømper. Axel og Valborg. Paaskelilien. Aprilsnarrerne. Genboerne og flere mindre Arbejder.

Engelsk. Listov: Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter. Side 1—97; Læsestykker Side 155—170. Bøjensens Digte Side 25—60.

Tysk. Kaper og Simonsens tyske Læsebog for de højere Klasser: Side 131—167; 297—307; 354—358; 364; 384—388; 410—415. Repetition af forrige Aars Pensum. Kaper og Simonsens Grammatik. Funchs Syntaks.

Fransk. Abrahams og Arlauds Noveller og Fortællinger 1ste Hefte.

Historie. Blochs Lærebog i Historie I og II Del. Geografi. Dahlbergs større Geografi.

Matematik. Julius Petersens Aritmetik til Annuiteter. Jul. Petersens Geometri.

Naturhistorie. Fjelstrups Zoologi. Strøms Plante-lære.

Naturlære. Ellingers Lærebog i Fysik.

De studerende Klasser.

1ste studerende Klasse.

Latin. Hauchs latinske Elementarbog Stykke 1—120. Den bag i Bogen givne Oversigt over Formlæren er benyttet til Repetition af det i Stykkerne indøvede. Skriftlige Øvelser paa Skolen.

Tysk. Simonsens Læsebog for Mellemklasserne S. 35—100. Andersens Grammatik: Formlærens vigtigste Afsnit.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker S. 1—35. Jungs Elementarbog S. 30—40, 47—59. Stile efter samme Bog.

De øvrige Fag som den tilsvarende Realklasse.

2den studerende Klasse.

Latin. Hauchs Læsebog I Stykke 112—Bogen ud. II Stykke 1—53. Alle danske Stykker ere skrevne paa Skolen. Ekstemporaløvelser.

Fransk. Jungs Stiløvelser, Stykke 38—46. Abrahams og Arlauds Læsebog p. 35—78 og 115—138. Det vigtigste af Formlæren.

Tysk. Simonsens Læsebog for Mellemlklasserne c. 70 Sider, nogle Vers. Andersens Grammatik.

I øvrigt som den tilsvarende Realklasse.

3die studerende Klasse.

Latin. Hauchs Læsebog II St. 44—109. Cæsars Gallerkrig: Udvalgte Stykker af 1ste Bog.

Græsk. Bergs Forskole. Schenkl's Chrestomathie aus Xenophon S. 1—16. Bergs Formlære.

Dansk. Danske Forfattere, især Holberg og Oehlen-schläger. En Stil hver fjortende Dag.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Noveller og Fortællinger II. Mundtlige og skriftlige Oversættelser efter Jungs Stiløvelser. Formlæren efter Jung.

Tysk. Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Klasser, c. 50 Sider. Efter Andersens Grammatik og Nissens Grammatik det vigtigste af Formlæren.

Historie. Bloch: Oldtidens og Middelalderens Historie indtil Nordens Historie.

Geografi. Efter Dahlbergs større Lærebog: fra Mellemeuropa til Asiens Befolkning.

Naturhistorie. Zoologi: Leddyr og Bløddyr. Botanik: Enkimbladede, Planternes Sammensætning og Liv, Naaletræer og Sporeplanter.

I øvrigt som den tilsvarende Realklasse.

4de studerende Klasse.

Dansk. Værker af danske Forfattere fra Holbergs Tid til Nutiden læste og gennemgaaede. Stile i Reglen af geografisk, historisk eller naturhistorisk Indhold.

Tysk. Kaper og Simonsens Læsebog, S. 69—84, 98—109, 188—195, 356—366. Desuden Rudolph Lindau: Die kleine Welt. Simonsens Formlære. Taaffes Syntax.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Noveller og Fortællinger I. Formlæren efter Jung.

Latin. Hauch III S. 1—60, 67—105 og 151—174. Ovids Metamorfofer: Verdensaldrene, Deucalion, Phaethon, Ocyrrhoe, Battus, Europa, Pyramus. — Heraf opgives til Eksamen: Hauch III S. 8—36, 44—48, 67—99, 151—154, Deucalion (1—115). Phaethon. — Stil efter Hauch og Iversen. Madvigs Grammatik.

Græsk. Schenkl: Chrestomathie aus Xenophon S. 145—153 og 1—29; Cyrop: I Kap. 2, §§ 1—15; Kap. 3; Kap. 4, §§ 1—26. Odysseen IX.

Religion. Første Korinthierbrev. Oldtidens Kirkehistorie til Arianismen efter Fr. Nielsen.

Historie. Blochs Lærebog 1ste Del: Nordens Historie til 1523; 2den Del: fra den franske Revolution Bogen ud.

Geografi. Dahlbergs større Lærebog.

Matematik. Julius Petersens Aritmetik I og II til Annuiteter. Julius Petersens Plangeometri.

Naturlære. Ellingers Fysik undtagen Læren om Lyset.

Naturhistorie. Zoologien efter Lütken Nr. 2. Plantelæren efter Strøm (1885).

5te studerende Klasse.

Dansk. Den danske Litteraturs Historie til noget ind i Oplysningens Tidsalder. Værker og Brudstykker

af Værker af Hovedforfatterne ere læste. Stil hver anden Uge, afvekslende af frit eller historisk Indhold.

Fransk. Jung: Fortællinger, Noveller og Skitser. Coppée 40 Digte. Choix de nouvelles modernes.

Tysk. Neuer deutscher Novellenschatz: Die kleine Welt; Tagebuch eines wandelnden Schneidergesellen (første Halvdel). Göthe: Götz von Berlichingen. Schiller: Udvalgte Digte.

Latin. Livius XXI 4—40, XXII. 38—61. Sallust: Jugurtha 5—40. Cicero: de senectute. Vergils Æneide II og IV. Horats: Udvalg af Oderne (1150 Vers). Versioner efter Henrichsen.

Græsk. Herodot III 1—80. Lukian: Karon, Drømmen Kap. 1—14. Iliaden VI. Odysseen VIII og X.

Oldnordisk. Wimmers Læsebog, S. 1—15, 25—36, 45—60, 74—98 (undtagen Versene). Wimmers Formlære.

Religion. Kirkehistorien til Reformationen.

Historie. Oldtiden efter Thrige. Middelalderen og den nyere Tid efter Bloch; nyeste Tid efter Fr. Nielsen. Der er dvælet udførligere ved Samfundstilstandene med Benyttelse af Seignobos: Histoire de la civilisation. Jævnlig skriftlige Opgaver, dels paa Skolen, dels til Udarbejdelse hjemme.

Naturlære, sproglig Retning. Ellingers Fysik: Ligevægts og Varmelære.

Matematik. Julius Petersens Aritmetik: fra Annuiteter—Bogen ud. Trigonometri. Analytisk Geometri.

Naturlære, mat. Retning. Forchammer og Julius Petersens Lærebog i mekanisk Fysik.

6te studerende Klasse.

Dansk. Den danske Litteraturs Historie efter Winkel-Horns Lærebog til 1870. Som Speciale: Oehlen-

schläger. Af Værker opgives: Holberg: Erasmus Montanus, Maskerade, 1ste Sang af Peder Paars. Ewald: 1ste Akt af Fiskerne. Wessel: Kærlighed uden Strømper. Oehlenschläger: Sct. Hans Aftens Spil, Vaulundurs Saga, Aladdin, Hakon Jarl, Digte. Blicher: Marie. Grundtvig: De to første Samtaler af Harald Blaataand og Palnatoke. Poul Møller: Uddrag af en Students Eventyr. Chr. Winther: Ringens Indskrift. Hertz: Amors Genistreger. H. C. Andersen: den grimme Ælling, Ole Lukøje. Pal.-Müller: Vestalinden. Hostrup: Genboerne. Goldschmidt: den flyvende Post. Heiberg: Aprilsnarrene. Desuden udvalgte Stykker efter Flors Haandbog.

Oldnordisk. Wimmers Lærebog, S. 1—15, 26—60, 63—118 (undt. Versene i Gunlaugs Saga), 132—135. Heraf opgives til Eksamen S. 9—15; 26—29; 34—36; 53—60; 74—107.

Fransk. Jung: Franske Noveller og Fortællinger. Tre Noveller af Daudet, Maupassant, Theuriet. Coppée 40 Digte. Ekst. Guizot: Histoire de Charles I, 50 Sider. Jungs Grammatik. 2 Stile om Ugen.

Tysk. Göthe: Götz von Berlichingen. Schiller: udvalgte Digte. Gandy: Aus dem Tagebuche eines wandelnden Schneidergesellen. R. Lindau: Die kleine Welt. Schultze: Die bezauberte Rose. — Grammatiken væsentlig efter Diktat.

Historie. Thrige: Oldtid og Norden til 1814. Blochs Realskolebog: Middelalderen og den nyere Tid. Fr. Nielsen: den nyeste Tid. J. Ottosen: Norden efter 1814.

Latin. Cicero: 4de Tale mod Verres, pro lege Manilia. Seneca: ad Marciam. Livius XXI 4—40, XXII. Vergils Æneide II og IV. Udvalg af Horats' Oder (1124 Vers). Brevene I (undtagen 13, 17, 18, 19, 20). II, 1—2. Af Madvigs Carmina selecta: Lucret's 1, Catul, Tibul 1, 2, 4. Properts 5, 11. Ovid 1, 2, 3, 4, 8, 9.

Martial. Heraf opgives til Eksamen: Cicero: 4de Tale mod Verres 33—62. Seneca: ad Marciam. Livius XXI 4—28, XXII 38—61. Vergils Æneide II. Af Horats' Oder 1124 Vers. Brevene I 1—12 og 14—15. Af Madvigs Carmina selecta Catul, Tibul 1, 2, Ovid 2, 3, 4, 8. Martial. — Kursorisk: Livius XXIII og XIV. Henrichsens Versioner. Cicero: pro rege Dejotaro. Versioner efter Henrichsens og Thoresens Samlinger. Antikviteter og Litteraturhistorie efter Weisses mindre Lærebog. Madvigs Grammatik.

Græsk. Homers Iliade VI. Odysseen: VI, VII, IX, X. Euripides Alkestis. Herodot III 1—79. VIII 1—121. Platons Apologi. Lukian: Prometheus, Karon. Xenophon efter Schenkl's Chrestomathie, S. 1—40,16.

Religion. Kirkehistorien fra Renæssancen til Rationalismen incl.

Naturlære, sprogl.-hist. Retning: Ellingers Lærebog i Fysik, Jørgensens Astronomi.

Matematik. Julius Petersen: Aritmetik I og II. Trigonometri, Steometri og analytisk Geometri. Noget over Halvdelen af Opgaverne i Metoder og Teorier gennemgaaet.

Naturlære, mat.-naturvidensk. Retning. Julius Petersen: mekanisk Fysik. Magnetisme. Elektricitet. Julius Petersen og Forchhammer: Astronomi. H. O. G. Ellinger: Varmelære. Adam Poulsen: Optik, Meteorologi.

Næste Aar bruges følgende Lærebøger.

Forberedelsesklasserne. Schneekloths A B C. Schneekloths danske Læsebog 1ste Del. Den lille Tabel.

6te Klasse. Schneekloths danske Læsebog 2den Del. En Tabel. Et Kort over Danmark.

5te Klasse. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 2den Afdeling (4de Udgave). Listovs

engelske Ledetraad, 1ste Afdeling (8de Udgave). Balslevs Bibelhistorie. Den nye Salmebog. J. Berg: Dyrerigets Naturhistorie. Dahlbergs lille Geografi. Bokkenheusers Regnebog for de lavere Klasser. Et Atlas.

4de Klasse. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 3die Afdeling (4de Udgave). Nissen: Tysk Elementarbog. Listovs engelske Ledetraad, 2den Afdeling (2den Udgave). Fabricius og Klaussen: Fædrelandshistorie for Forskolen. Dahlbergs lille Geografi. Balslevs Katekismus. Balslevs Bibelhistorie. Den nye Salmebog. J. Berg. Dyrerigets Naturhistorie. Bokkenheusers Regnebog for Mellemlklasserne. Et Atlas.

3die Klasse. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 4de Afdeling (3die Udgave). Bojesens Grammatik. Kaper og Simonsen: Tysk Læsebog for Begyndere. Andersen: Tysk Grammatik for Begyndere. Jung: Elementarbog. Listovs engelske Ledetraad 2den Afdeling. Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Katekismus. Den nye Salmebog. Dahlbergs større Geografi. J. Berg: Dyrerigets Naturhistorie. Bokkenheusers Regnebog for Mellemlklasserne. Et Atlas.

2den Klasse. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 5te Afdeling. Bojesens Grammatik. Simonsen: Tysk Læsebog for Mellemlklasserne. Andersen: Tysk Grammatik. Jung: Elementarbog (8de Udgave). Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker (2den Udgave). Listovs Ledetraad, 2den Afdeling, samt Tillæg. Et tysk Leksikon. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler, 2den Del. Dahlbergs større Lærebog i Geografi. Fjelstrup: Lærebog i Zoologi. Strøm: Begyndelsesgrundene af Plantelæren. Julius Petersens Aritmetik, 1ste Del. Julius Petersens Geometri. Balslevs Katekismus. Den nye Salmebog. Bokkenheusers Regnebog for Mellemlklasserne. Et Atlas.

1ste Klasse. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørre-

gaard og Strøm 6te Afdeling (2den Udgave). Winkel-Horn: Vore Fædres Guder. Simonsens tyske Læsebog (4de Udgave). Andersen: Tysk Grammatik. Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker. Jungs franske Grammatik og Elementarbog. Listovs Læsestykker og Stiløvelser 1ste Afdeling. Balslevs Katekismus. Fjelstrups Lærebog i Zoologi. Julius Petersens Aritmetik I. Julius Petersens Geometri. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasserne. Blochs Lærebog for Realskoler 2den Del. Dahlbergs større Geografi. Et Atlas. Et tysk, fransk og engelsk Leksikon.

Overgangsklassen. F. Christensen: Haandbog i dansk Litteratur 1ste Del. Bojesens Grammatik. Kaper og Simonsens tyske Læsebog (kun sidste Udgave). Simonsens tyske Grammatik. Abrahams og Arlauds franske Noveller og Fortællinger 2det Hefte. Jungs Formlære. Listovs engelske Læsestykker, 2den Afdeling. Boysens engelske Digte. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler. Dahlbergs større Geografi. Julius Petersens Aritmetik I og II. Julius Petersens Geometri. Houëls Logaritmetabel. Bokkenheusers Regnebog for de højere Klasser. Fjelstrups Zoologi. Strøms Plantelære. Ellingers Fysik. Et tysk, et fransk og et engelsk Leksikon. Atlas.

Afgangsklassen. Borchsenius og Winkel-Horn: Hovedværkerne i den danske Litteratur. Bojesens Grammatik. Kaper og Simonsens tyske Læsebog for de højere Klasser. Simonsens Grammatik. Taaffes Syntaks. Abrahams og Arlaud: Noveller og Fortællinger 1ste Hefte. Jungs Grammatik. Listovs engelske Læsestykker, 2den Afdeling, Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter. Boysens engelske Digte, Repetitionshefte til Brug ved Undervisningen i Engelsk. Fr. Nielsens Kirkehistorie. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler. Dahlbergs større Geografi. Julius Petersens Aritmetik I og II, Geometri. Houëls Logaritmetabel. Bokkenheusers Regnebog for

de højere Klasser. Lomholts Opgavesamling til alm. Forberedelseseksamen. Fjelstrups Zoologi. Strøms Plante-lære. Ellingers Fysik.

1ste studerende Klasse. Hauchs latinske Læsebog I. I øvrigt som den tilsvarende Realklasse, dog ikke Engelsk.

2den studerende Klasse. Hauchs latinske Læsebog (I og) II. I øvrigt som den tilsvarende Real-klasse, dog ikke Engelsk.

3die studerende Klasse. Cæsars Gallerkrig, helst Reinhardts Udgave. Madvigs Sproglære, en latinsk-dansk Ordbog (helst Jensen-Goldschmidts), en dansk-latinsk Ordbog (helst Kjærs). Iversens Stiløvelser, sidste Ud-gave. I de øvrige Fag som den tilsvarende Realklasse, dog Nissens tyske Grammatik II og ikke Engelsk og Fysik. — Særlig for den sproglig-historiske Retning: K. Hude: græsk Elementarbog; Bergs græske Grammatik, udgiven af Levy (dog kunne Oversiddere beholde den gamle Bog). — Særlig for den mat.-naturvidensk. Ret-ning: Ellingers Fysik.

4de studerende Klasse. Cæsars Gallerkrig. Ciceros udvalgte Taler, udg. af Madvig. Ovids Metamor-foser, udg. af Bloch, 1ste Hefte. Grammatik, Ordbøger og Stiløvelser som i 3die studerende Klasse. I de øvrige Fag som i den tilsvarende Realklasse, dog Nissens tyske Grammatik, ikke Engelsk og Fysik. Særlig for den sproglig-historiske Retning: Schenkl's Chrestomathie aus Xenophon. Homers Odyssée. Sechers Mythologi. Særlig for den mat.-naturvidensk. Retning: Ellingers Fysik. — Senere hen i Skoleaaret muligvis en Oldtidens Historie.

5te studerende Klasse. Winkel-Horns Littera-turhistorie. Tyske Læsestykker af Mohr og Haunstrup. Nissens tyske Grammatik Nr. 2. Ottosens Lærebog i Nordens Historie (Kbhvn. 1893). Blochs Læsebog for Realskoler I og II. En Lærebog i Oldtidens Historie

vil senere blive opgiven. Fr. Nielsens Kirkehistorie. Wimmers oldnordiske Læsebog. Wimmers mindre Formlære. — For den sproglige Afdeling: Homers Odyssee. Herodot III og VIII. Lukian, udgiven af Gertz. Secher: Mytologi og Litteraturhistorie. Hudes Syntaks. Livius XXI—XXV, udgiven af Madvig. Madvigs Udvalg af Ciceros Taler. Henrichsens Versioner. Weisses mindre Lærebog i romerske Antikviteter og Litteraturhistorie. Vergils Æneide. Horats Oder og Breve. Ellingers Fysik. — For den mat.-naturvidensk. Afdeling. Julius Petersens Steometri, Trigonometri, analytisk Geometri, Methoder og Theorier. Foldbergs Samling af Eksamensopgaver.

6te studerende Klasse. Den sproglige Retning: Ottosens Lærebog i Nordens Historie. Seneca: udvalgte Dialoger ved Gertz. Madvig: Carmina selecta. Madvigs Udgave af Ciceros Taler. Platons Apologi. Euripides Alkestis. Xenofons Mindeskraft om Sokrates, udgiven af Thomsen. Jørgensens Astronomi. — Den mat. Retning Julius Petersens mekaniske Fysik. Julius Petersen og Forchhammer: Astronomi. Ellinger: Varmelære. Adam Poulsen: Optik, Meteorologi.

I de tre højere Klasser forbeholder Skolen sig senere at kræve Anskaffelse af enkelte Bøger.

Fælles Regler,

vedtagne af: Borgerdydskolen i Helgolandsgade, Borgerdydskolen i Kjøbenhavn, Efterslægtselskabets Skole, Frederiksberg Latin- og Realskole, Lyceum, Mariboës Skole, Nørrebros Latin- og Realskole, Schneekloths Latin- og Realskole, Slomanns Skole og Østerbros Latin og Realskole.

Om smitsomme Sygdomme.

- 1) Naar der i en Familie, som har skolesøgende Børn, udbryder en smitsom Sygdom, maa Skolen forlange straks at modtage Meddelelse derom.
- 2) Er Sygdommen Skarlagensfeber, Difteritis eller en anden farligere Sygdom, vil det ubetinget være nødvendigt at forbyde alle Disciple fra Hjem, hvor der findes Patienter med disse farlige Sygdomme, al Adgang til Skolen, indtil det ved Lægeattest erklæres, at al Fare for Smitte er forbi.
- 3) Derimod vil det under en af de sædvanlige, godartede Mæslinge- eller Kighosteepidemier eller andre mindre farlige smitsomme Sygdomme i Reglen ikke være nødvendigt at formene Disciple fra Hjem, hvor disse Sygdomme findes, Adgang til Skolen.

Om Eksamensafgifter m. m.

- 1) Naar en Discipel forsømmer Skolen paa Grund af Sygdom, betales kun for den Maaned, hvori Sygdommen begynder, og for den følgende Maaned. Denne Regel finder ogsaa Anvendelse paa Disciple, der maa holdes borte fra Skolen paa Grund af Sygdom i Hjemmet.
- 2) Af Dimittenderne (studerende og Realdisciple) betales Skolepenge til Skoleaarets Slutning, det er: til Juli Maanedts Udgang.
- 3) Enhver Discipel, der indstiller sig til 4de Klasses Hovedeksamen eller Realafgangseksamen, betaler 20 Kr. For Afgangseksamen for Studerende betales intet af den Discipel, der har bestaaet 4de Klasses Hovedeksamen ved samme Skole; ellers betales 20 Kr. (For Stempel paa Testimoniet betales 1 Kr.)

Skolebetalingen er:

for Forberedelsesklassen	5	Kr.	maanedlig.
- 6te Klasse	7	-	—
- 5te og 4de Klasse	9	-	—
- 3dje og 2den Klasse	10	-	—
- 1ste, Over- og Afgangsklassen . .	11	-	—
- 1ste og 2den stud. Klasse	12	-	—
- 3dje og 4de stud. Klasse	14	-	—
- 5te og 6te stud. Klasse	16	-	—

Desuden betales 4 Kr. ved Indskrivningen og 4 Kr. aarlig i Brændepenge, som erlægges 1ste December og 1ste Marts med 2 Kr. (for flere Brødre betales i Brændepenge kun som for een. Gratister betale intet).

Brødre, der samtidig besøge Skolen, have følgende Moderation:

to Brødre to Kr. mindre maanedlig,
 tre Brødre $\frac{1}{4}$ mindre for hver,
 fire Brødre $\frac{1}{3}$ mindre for hver.

Gratister medregnes ikke ved Bestemmelsen af Moderationen.

Der modtages ingen Udmeldelse indenfor Skoleaaret senere end 30te April, saaledes at altsaa enhver Discipel, der ikke er udmeldt inden 1ste Maj, ikke kan udtræde inden Skoleaarets Udgang, 31te Juli. For Dimittenderne maa Skolepenge altsaa erlægges til Udgangen af Juli Maaned, selv om Examinerne sluttet i Juni Maaned. Hvis Skolepenge ikke er betalt i to Maaneder, kan Bestyrelsen nægte vedkommede Elev Adgang til Skolen.

I Skoleaarets Løb er der holdt Foredrag for de højere Klasser; nemlig af Inspektør Ottosen: Om Hostrup; af

Cand. mag. C. Christensen: om Kolumbus. Desuden har Dr. phil. S. Schandorph vist Skolen den Ære at oplæse udvalgte Scener af Jakob von Thyboe og Dr. med. V. Bokkenheuser at holde 3 Foredrag om Krigen i 1864.

De Bøger, som bruges i Skolen, erholdes hos Hr. Boghandler Bergmann, Hovedvagtsgade 1. Skrivebøger, Karakterbøger, Penne, Blyanter o. s. v. erholdes hos Skolens Portner.

Statistiske Meddelelser¹⁾.

Elevantallet i de forskellige Klasser er i Maj 1893.

VI	10	}	78
V	11		
IV	14		
III	17		
II	12		
I	14	}	77
A	18		
O	15		
1	23		
2	21		
3 a	24	}	188
3 b	24		
4 a	20		
4 b	19		
5 a	15		
5 b	12		
6 a	20		
6 b	18		
F. a og b	36		
		343	

---

¹⁾ Ved Romertal betegner her og i det følgende de studerende Klasser, A Afgangsklassen, O Overgangsklassen, F Forberedelsesklasserne.

Lærefagenes nuværende Fordeling.

Fagene.	VI	V	IV	III	II	I	A	O	1	2	3	4	5	6	F
Dansk og Old- nordisk	4	4	2	2	3	3	3	3	3	3	4	5	8	10	12
Tysk	2	2	3	2	3	3	3	3	3	3	4	5	»	»	»
Fransk	3	4	2	3	3	3	3	3	3	4	4	»	»	»	»
Engelsk	»	»	»	»	»	»	4	4	3	2	3	3	5	»	»
Latin	8	7	7	6	7	6	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Græsk	6	5	5	5	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Religion	1	1	1	1	2	2	1	1	2	2	3	3	2	»	»
Historie	3	4	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	»	»	»
Geografi	»	»	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	»
Naturhistorie	»	»	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	»
Naturlære	(6) 3	(3) 2	(2)	(2)	»	»	2	2	2	»	»	»	»	»	»
Matematik	(8)	(8)	5	4	4	4	5	5	5	5	»	»	»	»	»
Regning	»	»	»	1	2	2	2	2	2	3	2	4	5	5	4
Tegning	»	»	»	»	»	»	»	»	2	2	2	2	1	»	»
Skrivning	»	»	»	»	1	1	»	1	2	1	3	4	5	5	6
Gymnastik	4	4	4	4	3	3	4	4	3	3	2	2	2	2	2
Sang	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	2	2	1	1	»
	34	33	35	34	34	33	34	34	36	35	35	36	33	29	24

Skolens Lærere.

- Hr. Andersen, N. S., Cand. polit. (1856), Tysk i 1, 2, 3 a og b, 4 a.
- Zinck, L., Cand. theol. (1858), Engelsk i A, O, 1, 2, 3 a og b, 4 a og b, 5 b.
- Berg, C., Cand. phil. (1862), Naturhistorie i 4 a og b, 5 a, 6 a og b, Regning i 3 a og b, 4 a og b, 5 a og b, Geografi i 6 a. Har Tilsyn med Legepladsen.
- Abrahams, A., Cand. phil. (1865), Fransk i I, II, A, O, 1, 2, 3 a og b.
- Arlaud, O., Cand. phil., Lærer paa Officersskolen (1865), Fransk i III, IV, V, VI.
- Nissen, C. A., Professor, Dr. phil. (1872), Tysk i II, III, A.
- Brix, Fr., Fuldmægtig i Marineministeriet (1873), Historie i III, IV, 1, O.
- Jørgensen, O., Stabssergent, Dbmd. (1874), Gymnastik.
- Fjelstrup, A., Præparator (1878), Naturhistorie i A, O, 1, 2, 3 a.
- Berg, J., Cand. phil. (1880), Naturhistorie i I, II, III, IV, 3 b og 5 b.
- Frøken Brosbøll, L. (1881), Dansk i 3 a og b, 4 a og b, 5 b, Regning i 6 b, Skrivning i 5 a og b.
- Hr. Iversen, J., Cand. theol. (1881), Dansk i I, A, O, Matematik i III, O, Naturlære i IV, V, VI, A.
- Kalhauge, Organist (1882), Sang.

- Hr. Kier, stud. mag. (1883), Latin i I og II, Tysk i I, Dansk i II.
- Frøken Boldt, M. (1884), Dansk i 5 a og 6 a, Engelsk i 5 a, Dansk og Regning i F.
- Hr. Christensen, F., Cand. phil., (1884), Dansk i V og VI.
- From, S., Assistent i Marineministeriet (1884), Dansk i 6 b.
  - Holm, C., Assistent i Marineministeriet (1884), Matematik i 1, Regning i I og 2.
  - Ottosen, J., Cand. mag., Inspektør (1885), Latin i III, IV, V, VI, Historie i V, VI og A.
  - Jacobsen, P., Stud. theol. (1885), Religion i I, 3 a og b, 4 a og b, 5 a og b. Tysk i 4 b.
  - Sørensen, O., (1885), Gymnastik.
  - Aagaard, V., Cand. mag. (1886), Græsk i III og IV.
- Frøken Lange, A., (1887), Dansk og Regning i F b.
- Hr. Haunstrup, C., Cand. mag. (1888), Tysk i IV, V, VI og O.
- Christensen, C. C., Cand. mag. (1888), Geografi i III, IV, A og O, Regning i I, II, III og O.
  - Bokkenheuser, K., Stud. juris. (1889), Dansk i III, IV, 1, 2.
  - Kongsted Rasmussen, C., Kunstmaler (1889), Tegning 1, 2, 3 a og b, 4 a og b, 5 a og b, Skrivning i 2, 3 a og b, 4 a og b.
  - Hansen, P. Smith-, Cand. phil. (1889), Græsk i V og VI, Latin i V.
  - Thorlaksson, G., Cand. mag. (1890), Oldnordisk i V og VI.
- Frøken Bokkenheuser, M., (1891), Skrivning i 6 a og b.
- Hr. Moritz, G., Lærer ved Søofficersskolen (1891), Skrivning i II, I, 1, O.

- Hr. Hansen, K., Stud. theol. (1892), Geografi i I, II, 1, 2, 3 a og b, 4 a og b, 5 a og b.
- Bille, Stud. mag. (1892), Projektionstegning i V, VI og 1; underviser desuden paa Eftermiddags-skolen.
- Frøken Mogenssen, C., (1893), Regning i 6 a.
- Poulsen, H., (1893), Skrivning i Fa og b.
- Hr. Wesche, E., Cand. polyt. (1893), Fysik i O, 1, III, Matematik i I.
- Pedersen, C., Cand. theol. (1893), Religion i II, III, IV, V, VI, A, O, 1 og 2.
- Jørgensen, Cand. mag. (1893), Historie i I, II, 2, 3 a, Geografi i 6 b.
- Heiberg, K., Stud. theol. (1893), Historie i 3 b, 4 a og b.
- Bestyreren, Matematik i II, IV, V, VI og A.

Den mundtlige Del af Skolens Eksamen holdes fra den 7de til 10de Juli, Udfaldet meddeles Onsdag den 12te Juli Kl. 10, hvorefter Sommerferien begynder. Undervisningen genoptages Mandag den 21de August Kl. 9.

Indmeldelser af nye Elever modtages før Sommerferien hver Skoledag Kl. 9—3; i Ferien vil Bestyreren i Almindelighed træffes paa Skolen om Formiddagen Kl. 8—10. De nye Elever prøves Tirsdag den 11te Juli Kl. 10 og Mandag den 21de August Kl. 12.

Elevernes Forældre og Værger, samt enhver, der interesserer sig for Skolen, indbydes til at overvære Eksamen.

I Aarets Løb har Skolen modtaget følgende Gaver til det naturhistoriske Museum.

Gadus raniceps. Torskepadde. *Johannesson*. V.

2 Skorpioner og en Edderkop. *A. Lund*. 3 b.

Cocon af Silkeorm. *Meldal*. 6 a.

Limulus. Dolkhale. *A. Folkenberg*. 2 a.

Langhalse. *A. Lund*. 3 b.

Bændelorm. *Gottlieb*. 4 b.

Cysticercus bovis. Oksetinte. *Gottlieb*. 3 b.

Sepiaskal, *Meldal*. 6 a.

Opuntiafrugt. *Kjær*. VI.

Et Herbarium. Frøken *H. Dohlmann*.

